

Plagiaat in commissie

Sommige paperopdrachten worden groepsgevoerd gemaakt. Hoe moet de examencommissie handelen als een groepsopdracht bij een digitale plagiaat-scan door de mand valt? Kunnen de groepsleden collectief aansprakelijk worden gesteld voor het feit dat één van hen zich aan plagiaat schuldig heeft gemaakt, terwijl de anderen van niets wisten? Deze vraag werd opgeworpen in een oude discussiedraad (30/5/2011) die onlangs op het Fok-forum heropend werd.¹ Het is onbevredigend dat iemand voor plagiatsfraude gestraft zou worden als hem of haar niets te verwijten valt. In de Regels en Richtlijnen (artikel 19) van een facultaire examencommissie trof ik de volgende bepaling aan:² 'Indien bij groepswerk plagiaat wordt geconstateerd, wordt het plagiaat aan ieder van de groepsleden in gelijke mate toegerekend. Op het groepslid berust de bewijslast van het tegendeel.' Maar hoe komen gedupeerde studenten te weten wat als bewijs van onschuld aanvaard wordt?³ In de bijlage worden drie casussen samengevat die in de Fok-discussie aan de orde werden gesteld.

Casus Mankatans:

- Student A moest samen met student B paperopdracht X maken.
- Zij verdeelden het werk: student A zou de eerste helft van paper X maken en student B de tweede helft. Deze taakverdeling is niet vastgelegd in het voorwoord van het paper.
- Studenten A en B vielen door de mand: in de tweede helft had student B zonder bronvermelding een stuk uit de vorig jaar door medestudenten geleverde paperprestatie Y overgenomen.
- Student A was niet van B's plagiatsfraude op de hoogte en beschikte ook niet over een digitale databank waarin het oude paper Y was opgenomen, noch over een digitaal detectieprogramma om te controleren of de prestatie van A en B gedeeltelijk met prestatie Y overeenkwam.
- De docent kwam de fraude op het spoor omdat één incidenteel gebruikt woord ("muziek") niet spoorde met opdracht X en wel met opdracht Y. Zowel A als B hadden dat woord over het hoofd gezien. De docent meldde het vermoeden van fraude aan de examencommissie. Deze riep A en B ter verantwoording. Student B erkende schuld, maar student A pleitte onschuldig.
- Examencommissie besluit dat beide studenten wegens gepleegde fraude een onvoldoende krijgen voor het vak en dat ze het vak pas volgend studiejaar over mogen doen: jullie zijn samen verantwoordelijk voor prestatie X en voor de controle van elkaars deelprestatie, en jullie zijn dan ook samen aansprakelijk voor de frauduleuze wanprestatie.

Casus Kwiwi

- Nagenoeg identiek aan de casus Mankatans, afgezien van de volgende gegevens en overwegingen:
- De docent stelt dat paperopdracht X inhield dat *beide* partners *alle* literatuur zouden bestuderen waarop het paper gebaseerd was. Taakverdeling bij het bestuderen van de literatuurbronnen was dus niet toegestaan.
 - Het plagiaat van student B hield in dat één of meer tekstgedeelten uit de gebruikte literatuur letterlijk en zonder exacte bronvermelding gekopieerd waren.
 - De examencommissie overwoog dat student A als medeauteur gehouden was de tekst van student B grondig te controleren en dat student A dusdoende had kunnen constateren dat student B geplagieerd had. Door deze nalatigheid moest student A volgens de examencommissie als mededader worden beschouwd van het frauduleuze plagiaat dat door student B gepleegd was.

Casus Erniee

- Toen Erniee haar casusbeschrijving inbracht, was de fraudezaak nog niet door de examencommissie behandeld. Verder lijkt de casus op de casus Mankatans, afgezien van het volgende:
- Het gaat niet om student A, maar om *een meerpersoons team A*: studenten die op elkaar waren ingespeeld en die elkaar meenden te kunnen vertrouwen. Student B werd op het laatste moment door de docent aan het team toegevoegd.
 - De teamleden hebben elkaars werk gecontroleerd, vooral om eventuele spellingsfouten of andere ongerechtigdheden te detecteren.
 - Met de door student B geplagieerde tekstgedeelten was op het oog niets mis. De teamleden waren er niet op bedacht dat ze ook met de mogelijkheid van plagiaat rekening moesten houden. Alleen door (kernwoorden uit?) B's tekstgedeelten (in het Engels te vertalen en?) in Google in te voeren, hadden ze kunnen constateren dat medeauteur B prestaties van studenten van een Chinese universiteit geplagieerd had.

¹ <http://forum.fok.nl/topic/1659771/> (30/5/2011);

² http://www.tilburguniversity.edu/upload/eb64e992-1cce-437b-916c-9ace59ba0413_1012-regelsrichtlijnen2.pdf

³ Op het Fok-forum wordt een Tilburgse casus uit 2009 aangedragen waar het bewijs van de gedupeerde door het lokale College van Beroep voor de Examens onvoldoende wordt geacht:
http://www.tilburguniversity.edu/upload/07bd1259-7318-4a3a-9e63-9361b0becc21_uitspraak584.pdf (gedupeerde)
http://www.tilburguniversity.edu/upload/d22d4bc4-3208-4290-8a0d-9356773beec2_uitspraak588.pdf (dader)